

LOKALNI PROGRAM ZA MLADE GRADA DRNIŠA

Za razdoblje od 2014. do 2017. godine

SADRŽAJ

1. <u>Uvod</u>	<u>0</u>
2. <u>Proces izrade gradskog programa</u>	<u>1</u>
3. <u>Mjere i aktivnosti</u>	<u>1</u>
4. <u>Obrazovanje</u>	<u>2</u>
5. <u>Zapošljavanje i poduzetništvo mladih</u>	<u>4</u>
6. <u>Socijalna zaštita i uključivanje</u>	<u>6</u>
7. <u>Zdravlje i zdravstvena zaštita</u>	<u>7</u>
8. <u>Aktivno sudjelovanje mladih u društvu</u>	<u>9</u>
9. <u>Kultura i mladi</u>	<u>12</u>
10. <u>Mladi u europskom i globalnom okruženju</u>	<u>14</u>
11. <u>Praćenje provedbe i ostvarenosti lokalnog programa</u>	<u>15</u>
12. <u>Zaključak</u>	<u>17</u>

1. Uvod

„Lokalni program za mlade Grada Drniša“¹ službeni je dokument koji se temelji na Nacionalnom programu za mlade 2014.-2017. i rezultatima ispitivanja potreba i preferencija mladih na području Grada Drniša.

Ovaj dokument sadrži pregled mjera i aktivnosti lokalne politike za mlade za razdoblje od 2014. do 2017. Prilikom izrade ove lokalne politike za mlade u sam proces, kroz fokus grupe, upitnike, predavanja, radionice i info pult izravno su bili uključeni mladi koji su predlagali i ukazivali na potrebe i interese mladih u Gradu Drnišu.

Također, ostvaren je dijalog između mladih i lokalne samouprave, kao i suradnja s organizacijama mladih i za mlade te institucijama koje se bave mladima.

Ovaj program za mlade predstavlja politiku prema mladima u Gradu Drnišu i okolnim mjestima te pokušava odgovoriti na ključna pitanja i probleme među mladima na navedenom području. Potrebe i preferencije mladih identificirane su tijekom istraživanja, te sadrži mjere i aktivnosti za čiju su provedbu zadužene različite službe i institucije Grada Drniša. S obzirom na razdoblje u kojemu program stupa na snagu njegova svrha nije ponuditi kvantitativan broj neostvarivih mjera već kvalitativno odgovoriti na realne potrebe uočene u zajednici i usmjeriti se na postupno i temeljito pristupanje potrebama mladih u Gradu Drnišu.

Program je izrađen u skladu s preporukama Nacionalnog programa za mlade ali i u skladu s mogućnostima i ovlastima lokalne samouprave.

Izradu programa financiralo je Ministarstvo socijalne politike i mladih kroz projekt „Lokalni program za mlade Grada Drniša“, prijavitelja Grada Drniša te partnera na projektu Udruge mladih „Mladi u Europskoj uniji“.

---

¹ Lokalni program za mlade grada Drniša projekt je financiran od strane Ministarstva socijalne politike i mladih

1. Proces izrade gradskog programa

Ideja izrade Lokalnog programa za mlade Grada Drniša pokrenuta je početkom osnivanja Podružnice Udruge mladih „Mladi u EU“, 2015. godine u Drnišu i to kroz dugogodišnju suradnju, sastanke i dijalog između Udruge mladih „Mladi u EU“ i predstavnika lokalne samouprave Grada Drniša. Izrada Lokalnog programa za mlade Grada Drniša cjelokupni je rezultat zajedničkih želja i napora za pravovaljanom detekcijom problema mladih, predlaganjem mjera za rješavanje istih te općenito za poboljšanjem kvalitete života i slobodnog vremena mladih. U sklopu projekta „Lokalni program za mlade Grada Drniša“ isplanirana je i realizirana uspješna suradnja Udruge mladih „Mladi u EU“ i Grada Drniša prilikom čijeg će predlaganja uloga svakog od partnera biti presudna za daljnje usvajanje, implementaciju i realizaciju programa.

Grad Drniš prijavitelj je spomenutog projekta čija je svrha i cilj donošenje programa koji će osigurati konsenzus svih dionika uključenih u temu kao i jednaku zastupljenost svih skupina mladih u utjecanju na njegovu izradu. Udruga mladih „Mladi u Europskoj uniji“ u sklopu projekta bila je odgovorna za provedbu informativnih aktivnosti prema javnosti, ispitivanje potreba mladih te doprinos nastajanju programa kroz osiguravanje volontera na provedbi projekta. Vodeći se smjernicama iz ispitivanja potreba i preferencija, sažetcima fokus grupa, održanih predavanja i radionica u prostoru Male gradske vijećnice Grada Drniša te info pulta ispred srednje škole Ivana Meštrovića u Drnišu, mladima i predstavnicima/cama udruga mladih/za mlade te drugim dionicima važnima za mlade predstaviti će se prijedlog Lokalnog programa za mlade Grada Drniša.

2. Mjere i aktivnosti

U ovom poglavlju predložene su mjere koje su definirane prema rezultatima provedenog ispitivanja potreba mladih, prijedlozima organizacija civilnog društva te prijedlozima institucija, skupina mladih i Grada Drniša koji su sudjelovali u radu radnih skupina. Svaka mjera sadrži rok provedbe i nadležnu službu Grada Drniša koja bi istu trebala realizirati kao i

aktivnosti kojima se navedene mjere mogu zadovoljiti. Predložene mjere ključni su element lokalne politike za mlade za razdoblje od 2014. – 2017.

Prilikom ispitivanja potreba mladih Grada Drniša 2016. godine provedeno je niz aktivnosti, kao što su: fokus grupa za mlade, fokus grupa za predstavnike organizacija, predavanja i radionice na teme poduzetništva, volontiranja i aktivno sudjelovanje mladih u društvu te info pult na kojemu se provodio anketni upitnik za mlade. Ispitanici/ce (152) pripadnici/ce su različitih dobnih skupina mladih (15-18, 19 – 24, 25- 29).

3. Obrazovanje

U društvenom i osobnom razvoju mladih obrazovanje je neizostavan čimbenik. Obrazovanje je proces kontinuiranog osposobljavanja mladih osoba za život i rad te uspostavljanje održivih društvenih odnosa u svojoj okolini. Uz obvezatno redovno i formalno školovanje, te više i visoko obrazovanje, u 'društvu znanja' sve više se navodi i važnost cjeloživotnog obrazovanja, kao i potreba integriranja formalnog i neformalnog obrazovanja i podučavanja. Jedan od ciljeva za povećanje konkurentnosti Hrvatske, a time i lokalnih sredina, je i povećanje obrazovne strukture radno sposobnog stanovništva, osuvremenjivanje sadržaja i metoda obrazovanja s ciljem povećanja kompetencija na tržištu rada, stjecanje novih znanja i vještina izvan formalnog sustava obrazovanja, te uvođenje sustava vanjskog vrednovanja obrazovnih postignuća.

Od kada je Hrvatska prihvatila i počela primjenjivati u svoj obrazovni sustav načela Lisabonskog procesa, obvezala se za sva tri područja obrazovanja (formalno, neformalno, informalno) stvarati jednake uvjete za učenje i obrazovanje svih bez obzira na spol, dob, podrijetlo, socioekonomski status, mjesto stanovanja ili druge čimbenike.

Na temelju dokumenta Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije, donesene 17. listopada 2014. godine, detaljno se predviđa i potiče veće uključivanje mladih u raznolike procese neformalnog i informalnog učenja, usporedo s pohađanjem redovitih oblika formalnog odgoja i obrazovanja. Na ovakav način nastoji se unaprijediti postojeći sustav formalnog obrazovanja te pojačati sinergija javnog i neprofitnog sektora s posebnim naglaskom na neformalno obrazovanje i razvoj područja rada s mladima.

Dakle, cilj je prvenstveno mlade kvalitetno pripremiti za početak aktivnog sudjelovanja u demokratskim procesima, educirati ih o osnovnim zakonima i načelima o zaštiti ljudskih prava i dostojanstva, razviti kritičku svijest i društvenu odgovornost o solidarnosti, nediskriminaciji, interkulturalizmu, uvažavanju drugih i drukčijih, pomoći oko suzbijanja siromaštva, zaštiti okoliša, zaštiti životinja i drugim izazovima današnjeg modernog društva.

Osim produljenja obvezatnog školovanja, Hrvatska se suočava i s problemom socijalne isključenosti pojedinih društvenih skupina. Posljednjih godina kao posljedica ekonomske krize i nezaposlenosti, javlja se sve veći problem dugotrajne nezaposlenosti mladih, ali i ranog napuštanja školovanja čime mladi ne samo da produžuju boravak u roditeljskim domovima, već su suočeni i s problemom siromaštva.

Mladi koji su izašli iz sustava redovnog obrazovanja i oni koji žele steći nova znanja i vještine iz osobnih i profesionalnih razloga, trebaju biti u mogućnosti koristiti usluge različitih obrazovnih programa kao dio cjeloživotnog učenja. Nažalost, spomenuti obrazovni programi koje provode različita pučka otvorena učilišta često su nedostupne mnogim mladima upravo zbog nemogućnosti plaćanja i opće neimaštine.

Mjere:

1. Osigurati mladima mogućnost i dostupnost sudjelovanja u različitim oblicima neformalnog obrazovanja uz razvijanje svijesti o volontiranju

Aktivnosti 1.1. Financiranje programa institucija, ustanova i udruga koje provode neformalno obrazovanje kroz različite oblike, predavanja, radionice, volonterske i građanske akcije

Cilj: Omogućiti razvijanje i provedbu programa na području neformalnog obrazovanja te poticati mlade na uključivanje u različite oblike volontiranja i usavršavanja

Ishodi:

Porast broja i kvalitete programa unutar ustanova i udruga koje provode neformalno obrazovanje. Porast broja mladih uključenih u programe neformalnog obrazovanja, volonterskih i građanskih akcija

Nositelji: Grad Drniš, OCD-i, Pučko otvoreno učilište Drniš

2. Uspostava baze podataka o mogućnostima neformalnog obrazovanja na području Grada Drniša

Aktivnost 2.1. Izraditi katalog institucija, ustanova i organizacija civilnog društva koje provode programe iz domene neformalnog obrazovanja, te distribucija po odgojno-obrazovnim institucijama

Cilj: Potaknuti mlade na aktivno informiranje o različitim programima neformalnog obrazovanja koje nude različite institucije, ustanove, organizacije civilnog društva i neformalne organizacije

Ishodi:

Izrađen i objavljen katalog sa svim dostupnim i relevantnim informacijama

Mladi informirani o mogućnostima uključivanja u programe neformalnog obrazovanja i mogućnosti uključivanja u neformalne organizacije

Nostelji: Grad Drniš, OCD-i, Pučko otvoreno učilište Drniš

4. Zapošljavanje i poduzetništvo mladih

Današnja gospodarska situacija uvelike utječe na problem nezaposlenosti pri čemu posebno mjesto zauzima populacija mladih. Kada se govori o mladima na tržištu rada, iako je gospodarska kriza utjecala na rast stope nezaposlenosti svih dobnih skupina, mlade je potrebno istaknuti s nekoliko obilježja prema kojima se svrstavaju u specifičnu skupinu. To su prije svega stečene kvalifikacije mladih kroz program formalnog obrazovanja uz istovremeni nedostatak radnog iskustva koje se pred mlade stavlja kao uvjet za zapošljavanje na određenom radnom mjestu. Takva situacija ukazuje na nedostatak mehanizama koji bi osigurali postupnu tranziciju mladih iz pasivnog u radno aktivni dio populacije. Uz sve navedeno mladima je uvelike otežano eventualno daljnje usavršavanje i stjecanje novih znanja i vještina, sudjelovanje u razmjeni mladih, suočeni su sa neadekvatnom zdravstvenom skrbi, niskim životnim standardom, rizikom siromaštva i socijalne isključenosti.

“Ostvarivanje samostalnosti važna je stavka za svakog mladog pojedinca, a ona ovisi o sredstvima s kojima mladi raspolažu, prije svega o materijalnim sredstvima do kojih mladi mogu doći uključivanjem na tržište rada”².

Nezaposlenost mladih može dovesti i do njihova otuđenja od demokratskih i političkih zbivanja i aktivnog sudjelovanja u različitim sferama društvenog života. Jedan od razloga velike nezaoposlenosti mladih je i nedostatak radnog iskustva.

Na području politike zapošljavanja, državna i lokalna uprava u Hrvatskoj nastoji različitim aktivnim mjerama djelovati na smanjenje nezaposlenosti mladih.

Mjera:

1. Poticati samozapošljavanje i razvoj poduzetništva mladih

Aktivnost 1.1. Umrežiti institucije, ustanove i organizacije civilnog društva koje se bave programima zapošljavanja i razvojem poduzetništva

Cilj: Osigurati razmjenu točnih i pravovremenih informacija među različitim dionicima koje se bave programima zapošljavanja i razvojem poduzetništva

Ishodi: Povezanost i umreženost institucija, ustanova i organizacija civilnog društva koje se bave programima zapošljavanja i razvoja poduzetništva.

Zapisnici sastanaka svih dionika koji se bave programima zapošljavanja i razvoja poduzetništva

Nositelji: Grad Drniš, HZZ Drniš, OCD-i

Aktivnost 1.2. Promocija programa, mogućnosti samozapošljavanja i razvoja poduzetništva mladih

Cilj: Omogućiti veću informiranost mladih o postojećim programima samozapošljavanja i razvoju poduzetništva

Ishodi: Pravovremeno i točno objavljene informacije u lokalnim medijima, na web stranicama ustanova, institucija i organizacija civilnoga društva koje se bave programima zapošljavanja i razvoja poduzetništva.

Mladi informirani o različitim programima i mogućnostima samozapošljavanja i razvoja poduzetništva.

Povećan broj mladih ljudi spremnih na razvoj i ostvarivanje vlastitih poslovnih ideja (kvalitetno napisani poslovni planovi).

Nositelji: Grad Drniš, HZZ Drniš i OCD-i.

---

² Nacionalni program za mlade za razdoblje od 2014. do 2017., str. 25

Aktivnosti 1.3. Podupirati projekte udruga mladih/za mlade koje razvijaju programe samozapošljavanja i društveno/socijalnog poduzetništva

Cilj: Osigurati prepoznatljivost udruga mladih i za mlade koje razvijaju programe samozapošljavanja i društveno/socijalnog poduzetništva.

Ishodi: Veći broj udruga mladih koje se bave pitanjima samozapošljavanja i društveno/socijalnog poduzetništva mladih.

Izrađeni programi udruga mladih/za mlade na temu samozapošljavanja i društveno/socijalnog poduzetništva.

Financirani programi udruga mladih koje se bave pitanjima samozapošljavanja i društveno/socijalnog poduzetništva mladih.

Nositelji: Grad Drniš, HZZ Drniš i OCD-i.

5. Socijalna zaštita i uključivanje

“Vlada Republike Hrvatske je na sjednici 27. ožujka 2014. Godine usvojila tekst strategije borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti Republike Hrvatske (2014.-2020.)”³. Uspješnost realizacije mjera socijalne politike prema mladima u velikoj mjeri utječe na budućnost i položaj mladih u društvu, ali i stupanj njihove uključenosti u užoj i široj zajednici. Učinkovita socijalna zaštita mladih jedan je od najvažnijih indikatora skrbi i društva i države za njihovu dobrobit te je, u skladu s tim važna komponenta njihova osjećaja sigurnosti u društvu kojemu pripadaju, osobito kad je riječ o socijalno ugroženim skupinama, mladima koji žive u siromaštvu, nezaposlenim mladima i onima koji pate od rijetkih i težih bolesti.

Pojam socijalne zaštite podrazumijeva doprinos zajednice u financijskom ili nekom drugom smislu kako bi svim članovima te zajednice bilo omogućeno ostvarenje svih potreba temeljnog ljudskog postojanja. Specifičnost društvene skupine mladih u tom se smislu ogleda u procesu osamostaljivanja po završetku obrazovanja, uključivanje na tržište rada i odlaska iz obiteljske zajednice, što za mlade u doba čistih i razmjerno značajnih društveno-ekonomskih promjena predstavlja izniman izazov.

---

³ <http://www.mspm.hr/kontakt>

Mjere:

1. Razvijati programe institucija, ustanova i organizacija civilnog društva koje provode programe socijalne zaštite mladih

Aktivnost 1.1. Financirati i pomagati organizacije civilnog društva koje provode programe socijalne zaštite

Cilj: Omogućiti mladima adekvatne programe socijalne zaštite bazirane na uklanjanje socijalnih nejednakosti i društvenih barijera, ujednačavanje životnih izgleda, poticanje društvene solidarnosti i integracija u društvo.

Ishodi: Povećana svijest educiranih mladih osiguranika o važnosti življenja i daljnjeg promicanja međusobne socijalne jednakosti i solidarnosti.

Nositelji: Grad Drniš, HZJZ i OCD-i.

Aktivnost 1.2. Provoditi kampanje u javnim medijima s ciljem promocije društvene jednakosti, socijalne uključenosti i međusobnog uvažavanja.

Cilj: Omogućiti mladima da se kroz medijske kampanje promoviraju njihovi stavovi o socijalnoj uključenosti i međusobnom uvažavanju.

Ishodi: Povećan broj mladih koji kroz medije pronalaze put slobodnog izražavanja, promicanjem socijalne uključenosti i međusobnog uvažavanja.

Evidencija objavljenih članaka i priloga u medijima na lokalnoj i državnoj razini.

Nositelji: Grad Drniš, HZJZ i OCD-i.

6. Zdravlje i zdravstvena zaštita

Najčešće zdravstvene poteškoće s kojima se mladi danas suočavaju su poremećaji i bolesti povezani s određenim ponašanjima i životnim navikama, rizičnim ponašanjem, prekomjernim konzumiranjem alkohola, pušenje duhana, zloupabe psihoaktivnih droga, neprimjerena kvaliteta prehrane, nedovoljna tjelesna aktivnost, poremećaji u prehrani te psihosocijalni problemi.

Svi navedene poteškoće posljedice su koje je kod mladih pravovremenom intervencijom moguće riješiti. Odgovornost za prevenciju nastupanja nabrojanih zdravstvenih problema snose

ponajviše obrazovne institucije koje kroz specifične programe preventivne zdravstvene zaštite djeluju najčešće kroz savjetovališta za mlade. Savjetovališta su organizirana kao poseban oblik rada u kojima roditelji i mladi mogu potražiti pomoć pri rješavanju problema vezanih za odrastanje i zdravlje mladih. One bi trebale mladima pružati sve relevantne informacije i znanja o pitanjima vezanima za očuvanje zdravlja te vještinama nošenja sa stresom uslijed kojega dolazi do većine gore navedenih psiho-fizičkih poremećaja.

“Društvene promjene, koje značajno utječu na zdravlje cjelokupnog stanovništva, utječu i na mijenjanje „zdravstvene slike“ populacije mladih”⁴, što ukazuje na važnost provedbe preventivnih zdravstveno-edukativnih programa koji će mlade poticati na odgovorno ponašanje za vlastito zdravlje i uključivati ih u upoznavanje zdravstvenih programa i edukacija.

Mjera:

1. Osigurati rad savjetovališta za mlade koje bi pružalo informacije, provodilo adekvatne programe savjetovanja i prevencije u svezi zdravlja, raznih tipova ovisnosti, pomoći u kriznim situacijama i rizičnim ponašanjima.

Aktivnost 1.1. Podupirati rad organizacija civilnog društva, savjetovališta za mlade i Zavoda za javno zdravstvo na teme: reproduktivno zdravlje, borba protiv ovisnosti, psihološka pomoć u kriznim situacijama i borba protiv stresa.

Cilj: Omogućiti mladima i njihovim roditeljima pravovremeno i kvalitetno informiranje, savjetovanje i podršku u najvažnim zdravstvenim pitanjima i mogućnošću njihova rješavanja.

Ishodi: Pravovremena informiranost o pitanjima ovisnosti i stanju općeg zdravlja.

Pravovremena intervencija u kriznim situacijama, rizičnim ponašanjima mladih i stanju općeg zdravlja.

Osigurane edukativne i preventivne mjere o važnosti pravovremene intervencije na svim područjima zdravstvene zaštite mladih.

Nositelji: Grad Drniš, HZJZ, OCD-i.

2. Inicirati kampanje u javnim medijima s ciljem promocije edukacijskih programa i unapređenja zdravlja i zdravog načina života, prevencije ovisnosti i razvoja svijesti o općem stanju organizma mladih

Aktivnost 2.1. Provođenje kampanja suzbijanja ovisnosti i kampanja o promicanju i unapređenju zdravlja i zdravog načina života, prevencije ovisnosti i razvoj svijesti o općem stanju organizma mladih.

---

⁴ Nacionalni program za mlade za razdoblje od 2014. do 2017., str. 41

Cilj: Informirati i osvijestiti mlade o važnosti brige za vlastito zdravlje, unaprjeđenje zdravih životnih navika mladih, prevencije ovisnosti i razvoju svijesti o općem stanju organizma mladih.

Ishodi: Mladi informirani o važnost brige o vlastitom zdravlju i unaprjeđenje zdravih životnih navika mladih.

Održana minimalno jedna kampanja godišnje s ciljem promicanja važnosti zdravstvene zaštite i brige za opće stanje organizma.

Nositelji: Grad Drniš, HZJZ i OCD-i.

7. Aktivno sudjelovanje mladih u društvu

“Osnova ciljeva i mjera područja “Aktivno sudjelovanje mladih u društvu” jest koncept aktivnog građanstva, odnosno aktivnog građanina. Taj koncept, pak počiva na stavu da “biti građanin” nije samo status (pravni status na temelju kojeg posjedujemo određena prava i zahtjevamo od državnih i društvenih institucija da nam osiguraju ostvarenje tih prava), nego i uloga (kontinuirano sudjelovanje u životu zajednice te u njenom osmišljavanju i kreiranju)”⁵.

Kao jedan od ključnih problema u ovom području uočen je manjak sustavnog ulaganja u infrastrukturu za rad i djelovanje mladih. Pasivnost mladih u društvenom i političkom pogledu u velikoj je mjeri rezultat nepoticajnog okruženja i nepostojanja materijalnih uvjeta za osmišljavanje i provedbu aktivnosti koje bi bile usmjerene na informiranje, obrazovanje, osvještavanje i organiziranje mladih.

Tendencijama koje pridonose pasivizaciji mladih treba se pokušati suprotstaviti razvijanjem poticajnog okruženja za rad i djelovanje mladih, ponajprije kroz udruge mladih, ali i kroz neformalne grupe i inicijative mladih.

Jednu od ključnih uloga pritom imaju klubovi za mlade. Oni mogu biti inkubatori ideja i inicijativa jer tamo se, ako postoje materijalni uvjeti, mogu organizirati i provoditi različite aktivnosti: kulturne, medijske, sportske, socijalno-volonterske, društveno-političke i dr. Koncept klubova za mlade kao autonomnih prostora koje vode mladi za mlade valja gledati kao sjeme aktivnog građanstva. Takvi prostori su, općenito gledajući, prilika za samoorganiziranje mladih, izgradnju vlastitih punktova, mreža i struktura, a konkretnije, oni su garancija da će se,

---

⁵ Nacionalni program za mlade za razdoblje od 2014. do 2017., str. 52

uz odgovarajuću potporu, koncipirati i prakticirati različiti programi i projekti mladih / za mlade, usmjereni na njihovo socijalno aktiviranje.

Važnu ulogu u aktivnom sudjelovanju imaju udruge mladih/za mlade koje kroz svoje aktivnosti i programe odgovaraju na potrebe mladih u zajednici.

Mjere:

1. Definirati i provesti a) projektnu podršku organizacijama civilnog društva mladih/za mlade na području Grada Drniša

Obrazloženje: Grad Drniš kontinuirano podržava rad udruga mladih / za mlade kroz projektne podrške gdje su udrugama na raspolaganju sredstva alocirana iz gradskog proračuna. S obzirom na potrebu da se jasnije pozicionira udruge mladih/za mlade te da se pripadajuća sredstva alociraju prateći dodjelu sredstava na nacionalnoj i europskoj razini potrebno je omogućiti reorganizaciju alociranja sredstava za udruge mladih/za mlade.

Aktivnost 1. Ustroj projektne podrške udrugama mladih/za mlade

Cilj: Uspostaviti projektnu podršku udrugama mladih/za mlade u trajanju od maksimalno 12 mjeseci.

Specifični cilj 1: Provesti javni natječaj za projektnu podršku udrugama mladih / za mlade jednom godišnje.

Ishodi: Projektno podržati rad udruga mladih/za mlade.

Osigurati transparentnost provedbe projekata udruga mladih/za mlade kroz izrade opisnih i financijskih izvještaja o pruženoj projektnoj podršci.

Osigurati razradu minimalne i maksimalne projektne podrške udrugama mladih / za mlade.

Osigurati praćenje i kvalitetu provedbe projekata.

Podržati osnivanje i razvoj novih udruga mladih za mlade.

Nositelj: Grad Drniš i OCD-i.

2. Poticati i razvijati dijalog donositelja javnih politika na lokalnoj razini i udruga mladih/za mlade i mladih

Obrazloženje: Često su mladi izvan kanala otvorene i obostrane komunikacije s donositeljima javnih politika na lokalnoj razini iz više razloga. Jedan od razloga je i doživljavanje donositelja javnih politika na lokalnoj razini kao izoliranih od realnih potreba i problema mladih. S obzirom na potrebu da se mlade aktivnije uključi u procese donošenja odgovornih odluka važno je

poticati otvoren dijalog te sve oblike susreta, upoznavanja i razmjene iskustava među donositeljima javnih politika na lokalnoj razini, udruga mladih/za mlade i mladih.

Aktivnost 1: Poticati dijalog donositelja lokalnih politika, udruga mladih/za mlade i mladih na području Grada Drniša i pripadajućih općina

Cilj: Aktivno surađivati i umrežiti donositelje javnih politika, udruge mladih/za mlade i mladih na lokalnoj razini kroz organizaciju edukativnih aktivnost.

Specifični cilj 1: Organizirati na godišnjoj razini aktivnosti usmjerene umrežavanju, razmjeni iskustava i dijalogu donositelja javnih politika na lokalnoj razini, udruga mladih/za mlade i mladih.

Ishodi: Organizirati minimalno 2 puta godišnje edukativne aktivnosti (okrugli stol, trening, formalna i neformalna druženja) donositelja javnih politika na lokalnoj razini i udruga mladih/za mlade i mladih s ciljem poticanja otvorene i jasne suradnje i razmjene iskustava.

Nositelj: Savjet mladih Grada Drniša i OCD-i.

Aktivnost 2: Razvijati rad volonterskih organizacija i pozitivnu afirmaciju volonterskih aktivnosti na području Grada Drniša

Cilj: Poticati mlade na volonterske aktivnosti u sklopu postojećih kapaciteta OCD-a kao i na razvoj novih volonterskih aktivnosti mladih.

Specifični cilj 1: Omogućiti afirmaciju mladih volontera kroz dodjelu volonterske nagrade.

Ishodi: Izrađen natječaj za mlade volontere, proveden odabir iznimnih doprinosa mladih kroz volonterske aktivnosti.

Izrađeni kriteriji za odabir.

Dodijeljena volonterska nagrada.

Nositelj: Savjet mladih Grada Drniša i OCD-i.

Specifični cilj 2: Razviti nove oblike volonterskog doprinosa mladih u lokalnoj zajednici

Ishodi: Provedeno javno savjetovanje o volonterskim potrebama na području Grada Drniša.

Izrađeni prioriteti za pružanje usluga volontera za područje Grada Drniša.

Razvijena suradnja Grada Drniša i volonterskog centra Podružnice Drniš.

Poticanje rada volonterskog centra.

Nositelj: Grad Drniš i OCD-i.

8. Kultura i mladi

Kultura značajno doprinosi formiranju identiteta i osjećaju pripadnosti pojedinaca u zajednici u kojoj djeluju, stoga je od iznimne važnosti kako će kulturno stvaralaštvo pojedinca biti prepoznato i kao takvo vrednovano. “Kultura tako može igrati važnu ulogu i u formiranju stavova i vrijednosti mladih osoba, i može imati bitne pozitivne učinke na socijalizaciju, osobnu formaciju i društvenu afirmaciju mladih. Pritom kultura nije samo važan aspekt provođenja slobodnog vremena mladih, odnosno mladi ne samo da mogu biti korisnici kulturnih događanja i konzumenti kulturnih proizvoda, već često mladi djeluju (pro)aktivno, kroz različite oblike samoorganiziranja u području umjetnosti i kulture. Koristeći dostupne resurse, mladi djeluju kao samostalni akteri u proizvodnji kulturnih sadržaja od interesa za opće i javno dobro, a koji su dostupni drugim mladima i otvoreni za javnost”⁶.

Područje kulturnog stvaralaštva uključuje institucionalno i alternativno stvaralaštvo mladih u vidu glazbe, plesa, glume, filma, elektronskih medija, fotografije, slikarstva itd. Fizička aktivnost mladih te bavljenje sportom smatra se segmentom provođenja slobodnog vremena kojeg je u svakom slučaju potrebno poticati. Sve veći značaj provođenju slobodnog vremena te istovremenom unaprjeđenju vlastitih kompetencija dobrobit zajednice daje volontiranje kao neplaćeni oblik doprinosa mladih, samostalno ili u okviru neke organizacije.

Često se događa da su kulturne i umjetničke aktivnosti mladih na margini društvenog interesa, a javne institucije u kulturi ne samo da ne pružaju dovoljno zanimljivih sadržaja za mlade već im i ne dopuštaju korištenje resursa za realizaciju svojih projekata.

Mjere:

1. Poticati afirmaciju kulturno umjetničkog rada mladih kroz organizaciju vidljivih i lako dostupnih manifestacija orijentiranih na prezentaciju kulturno – umjetničkog rada mladih

Obrazloženje: Potrebno je poticati aktivno uključivanje mladih u kulturni život grada i to kroz afirmaciju različitih vidova kulture i izražavanja mladih. Ispitivanjem potreba mladih pokazalo se da se mladi na području grada Drniša uglavnom slažu s tvrdnjom da imaju utjecaj na kulturu

---

⁶ Nacionalni program za mlade za razdoblje od 2014. – do 2017., str. 64

grada, no gotovo pola od svih ispitanika/ca (N=152) odgovara kako nikada ne odlazi u muzeje i kazalište niti se bavi umjetnošću.

Aktivnost 1: Poticati organizaciju kulturnih manifestacija usmjerenih na kulturnu afirmaciju umjetnika/ca s područja grada te ostalih mladih spremnih na javno kulturno izražavanje

Cilj: Poticati putem javnih natječaja organizacije civilnog društva mladih/za mlade orijentirane na kulturu, samostalne mlade s područja grada te druge kulturne institucije na kreiranje kulturnih sadržaja usmjerenih mladima i izražavanju mladih u kulturi.

Nositelji: Grad Drniš, Savjet mladih Grada Drniša i OCD-i.

Ishodi: Umrežiti kulturne institucije/ustanove i udruge mladih/za mlade.

Organizirati nagradni javni natječaj za dodjelu priznanja neafirmiranim mladim umjetnicima/cama.

Organizirati javnost i dostupnost kulturnih sadržaja mladima kroz poticanje organizacije besplatnih kulturnih događanja za mlade.

Osigurati jednako poticanje različitih oblika kulturnog stvaralaštva mladih i događanja usmjerenih mladima.

9. Mladi u europskom i globalnom okruženju

Područje „Mladi i svijet“, Strategije za mlade EU počiva na suradnji država članica Europske unije Otvorenim metodom koordinacije, strukturiranim dijalogom s mladima, izradi izvješća o mladima na razini Europske unije, radom s mladima i drugim sličnim mehanizmima”⁷.

Europska unija, Vijeće Europe i UN potiču i zagovaraju sudjelovanje mladih u procesima donošenja odluka, iz čega proizlazi potreba poboljšanog informiranja mladih o mogućnostima uključivanja u ove procese, ali i njihovu općenitu informiranost o ponekad nejasnim i apstraktnim procesima okruženja u kojemu se nalaze. Nacionalni program prepoznaje važnost informiranijeg pristupa institucijama EU kao i globalnim procesima. Prvenstveno, malen je broj mladih koji sudjeluju u mogućnostima dodatnog usavršavanja i obrazovanja u inozemstvu, kao i političke participacije mladih u institucijama EU.

Ispitivanjem potreba mladih u gradu pokazalo se kako su mladi nedovoljno informirani o načinima, zahtjevima i preduvjetima za sudjelovanje u svim oblicima mobilnosti mladih, donošenju odluka na europskoj razini i razumijevanju globalnih društvenih procesa.

Mjere:

1. Razvijanje sustava za informiranje mladih o mogućnostima participacije na europskoj razini/mobilnostima mladih i uključenosti u globalne procese

Obrazloženje: Pokazala se potreba za sustavnim informiranjem i poticanjem mladih da sudjeluju u programima EU koji se odnose na donošenje odluka mladih, mobilnosti mladih i razumijevanju institucija koje djeluju na europskoj i globalnoj razini. S obzirom na to da Grad Drniš nema jake kapacitete za povećanje informiranosti mladih (Europedirect centar, CISOK) važno je aktivno raditi na povećanju informiranosti mladih.

Aktivnost 1: Poticati suradnju lokalnih udruga mladih i za mlade na razvijanju sustava informiranja mladih

---

⁷ Nacionalni program za mlade za razdoblje od 2014. do 2017., str. 74

Cilj: Poticati razvoj partnerskih odnosa nositelja i kapaciteta da u partnerstvu osmisle sustav informiranja mladih o mogućnostima participacije na europskoj i globalnoj razini u donošenju odluka i mobilnostima mladih.

Ishodi: Uspostaviti bazu podataka dostupnu mladima koja uključuje sve potrebne informacije o europskim i globalnim inicijativama za uključivanje mladih.

Stvoriti prepoznatljivu kulturu participacije mladih kroz poticanje na sudjelovanje u natjecanjima i sadržajima primjerenima mladima.

Na jasan i prezentan način predstaviti mogućnosti mobilnosti mladih te poticati uključivanje mladih u mobilnosti.

Osigurati okupljanje informacija na jednom mjestu.

Nositelji: OCD-i

10. Praćenje provedbe i ostvarenosti lokalnog programa

Mjera:

1. Izraditi izvješće o ostvarenosti lokalnog programa za mlade Grada Drniša svake godine provedbe

Aktivnost 1: Izraditi izvješće kojim se prati ostvarenost lokalnog programa za mlade Grada Drniša za svaku godinu provedbe s obzirom na ostvarenost aktivnosti iz programa i dionike koji su sudjelovali u ostvarivanju programa

Cilj: Prikazati utjecaj lokalnog programa i dovesti u kontekst ishoda programa i aktivnosti provedene u godini provedbe programa

Nositelji: Grad Drniš, OCD-i

Ishodi: Izrađen izvještaj o ostvarenosti programa s obzirom na nositelje aktivnosti, broj aktivnosti, realizaciju plana provedbe i broj korisnika/ca obuhvaćenih programom

2. Izraditi vremenik i plan provedbe lokalnog programa za mlade svake godine

Aktivnost 1: Izraditi vremenik i plan provedbe s obzirom na nositelje, aktivnosti i očekivane ishode programa

Cilj: Prikazati usmjerenost na provedbu programa te sistematično pristupiti realizaciji programa

Ishodi: Izrađen vremenik provedbe i plan provedbe lokalnog programa za mlade

Nositelj: Grad Drniš, OCD-i

3. Vrednovati rad savjeta mladih Grada Drniša

Aktivnosti 1: Vrednovanje rada Savjeta mladih Grada Drniša

Cilj: Vrednovati rad Savjeta mladih Grada Drniša s obzirom na planiranje rada, pripadajući vremenik rada te izvješće o ostvarenosti ishoda lokalnog programa

Ishodi: Izrađen i distribuiran upitnik o ostvarenosti plana i vremenika rada za Savjet mladih, te upitnik o zadovoljstvu radom Savjeta mladih Grada Drniša za sve dionike programa.

Izrađeno izvješće o radu.

Nositelj: Grad Drniš

11. Zaključak

Svrha Lokalnog programa za mlade Grada Drniša je evidentirati i pravovremeno i u najboljoj namjeri odgovoriti na prepoznate potrebe mladih u lokalnoj zajednici vodeći se principima:

- a) Dostupnosti resursa
- b) Materijalnim i financijskim mogućnostima
- c) Ljudskim resursima
- d) Uvažavanjem načela transparentnosti
- e) Prihvatanjem važnosti uključivanja mladih u procese i donošenje odluka od važnosti za mlade

S obzirom na to **cilj** je programa stvoriti poticajno okruženje za period od 2016. – 2018. za razvoj svih potencijala mladih te pravovremeno odgovaranje na potrebe mladih koje proizlaze iz konkretnog ispitivanja takvih potreba. Nositelji aktivnosti u programu su prepoznati dionici koji imaju kapacitete i mogućnosti da, u suradnji s mladima, sudjeluju u kreiranju lokalnog okruženja koje promiče interese i zagovara potencijale mladih uz uvažavanje svih različitosti te društvene grupe.

Savjet mladih Grada Drniša prepoznat je kao tijelo koje može provoditi aktivnosti kojima se doprinosi jasnijoj, prohodnijoj i pravovremenoj komunikaciji potreba i problema s kojima se susreću mladi iz lokalne zajednice, dok se **Grad Drniš** prepoznaje kao nositelj aktivnosti usmjerenih daljnjem razvoju organizacija civilnog društva i pojedinaca kroz osiguravanje resursa i okruženja koje razumije potrebe mladih. **Organizacije mladih/za mlade** važan su faktor u stvaranju onog okruženja za mlade koje razvija putem različitih aktivnosti različite ideje, potencijale i inicijative mladih te time doprinosi stvaranju kreativnih, kulturnih i poduzetničkih inicijativa mladih. Osim toga, ostale **ustanove/tijela/ institucije** doprinose razvoju okvira unutar kojega se mladima omogućava nesmetana informiranost i komunikacija s ostalim dionicima na razini lokalne zajednice.

Rezultati programa ostavreni u navedenom razdoblju ogledaju se kroz ostvarenost ishoda mjera i aktivnosti te stvaranje okruženja u kojemu je moguć daljnji i ubrzani napredak mladih i njihovo trajnije zadovoljstvo i uključenost u lokalnu zajednicu.

Program izradili:

1. Udruga mladih “Mladi u Europskoj uniji”

Izvori:

1. MSPM - Nacionalni program za mlade za razdoblje od 2014. do 2017. godine
2. Ispitivanje potreba mladih u gradu Drnišu, 2016. – dostupno na www.mladi-eu.hr